

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

Наталія Кордунова

ПСИХОЛОГІЯ

Програма

нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
галузі знань 0203 «Гуманітарні науки»
напряму підготовки 6.020303 Філологія.

Прикладна лінгвістика

Луцьк-2015

УДК 159.9 (073)

ББК 88. Р 30

К–66

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 2 від 16. 10. 2013р.).

Рецензент:

Кульчицька А. В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Кордунова Н. О.

К–66 **Психологія:** Програма нормативної навчальної дисципліни / Наталія Олександрівна Кордунова. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2015. – 16 с.

Видання містить матеріали щодо структури програми нормативної навчальної дисципліни «Психологія».

Рекомендовано для студентів галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» напряму підготовки 6.020303 Філологія. Прикладна лінгвістика денної форми навчання.

УДК 159.9 (073)

ББК 88. Р 30

© Кордунова Н. О., 2015.

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2015

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.....	5
3. Форма підсумкового контролю успішності навчання.....	10
4. Методи та засоби діагностики успішності навчання.....	10
5. Список джерел.....	10

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни "Психологія" складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки *бакалавра* галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» напряму підготовки 6.020303 Філологія. Прикладна лінгвістика.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності проявів психічних явищ та їх механізмів.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях, які студенти отримали під час вивчення таких дисциплін як «Анатомія», «Біологія», «Дидактика», «Конфліктологія», «Мовознавство», «Педагогіка», «Соціологія» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістовних модулів:**

1. Психологія як наука.
2. Пізнавальна діяльність особистості.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є створення загальнотеоретичної бази (оволодіння загальнопсихологічним інструментарієм) для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних і прикладних навчальних курсів психолого-педагогічного циклу.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Психологія» є озброєння студентів – майбутніх учителів такими здобутками сучасної психологічної науки, які б сприяли їх професійному становленню, а також самоактуалізації та самореалізації майбутнього педагога.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- етапи становлення психології як окремої науки;
- дослідницькі методи психології;
- психічні процеси, етапи і властивості людини;
- характеристику людської особистості та її проявів у різних видах діяльності;

- індивідуально-психологічні якості та властивості особистості.

вміти:

- вільно та осмислено використовувати термінологічний апарат психології;
- застосовувати у практичній психолого-педагогічній діяльності основні та додаткові методи дослідження психології;
- уміти визначати (діагностувати) характеристики та особливості прояву різних психічних процесів, станів і властивостей людини залежно від ситуації та обставин;
- розрізняти індивідуально-психологічні якості та властивості, а також характеристики людської особистості у цілому, з метою найефективнішої взаємодії в різних видах діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 години / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Психологія як наука

Тема 1. Предмет, завдання та методи психології

Предмет психології як науки. Структура, завдання та стан сучасної психології. Місце психології в системі наук. Диференціація психології на окремі галузі. Зв'язок психології з іншими науками. Основні етапи історії психології: школи, концепції, напрями у психології. Історія психологічної думки в Україні. Основні методи психології: спостереження, експеримент. Додаткові методи: тест, опитування, бесіда, аналіз продуктів діяльності, кількісний і якісний аналізи дослідження психічних явищ.

Основні поняття: психологія, психічні явища, психіка, гештальтпсихологія, біхевіоризм, гуманістичні теорії, когнітивізм, структуралізм, функціоналізм, психоаналіз, метод спостереження, експеримент (лабораторний, природний), опитування, тести.

Тема 2. Розвиток психіки та свідомості

Виникнення та розвиток психіки. Розвиток механізмів психічної діяльності. Розвиток психіки на різних етапах еволюції тваринного світу. Відмінність психіки людини від психіки тварин. Виникнення та історичний розвиток людської свідомості. Свідомість та її структура. Свідоме й несвідоме в психічній діяльності людини. Свідомість та ментальність.

Основні поняття: психіка, подразливість, психічне відображення, чутливість, тропізм, інстинкт, рефлекс, безумовний рефлекс, умовний рефлекс, навичка, інтелектуальна поведінка, наuczіння, самосвідомість, свідомість, несвідоме, ментальність, онтогенез, філогенез.

Тема 3. Психологія особистості

Поняття про особистість. Активність особистості та її джерела. Критерії підходу до розуміння та визначення особистості. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Різноманітність суттєвих ознак особистості як психічного явища. Вітчизняні вчені про особистість: Л. С. Виготський, О. М. Леонт'єв, Л. І. Божович. Склад і структура особистості. Особистісні конструкти, їх зміст. Самосвідомість як усвідомлення „Я”. „Я-образ” та „Я-концепція” як змістовна та динамічна складові особистості. Розвиток і виховання особистості. Шляхи, умови, фактори особистісного зростання. Особистість як суб’єкт та об’єкт навчання, виховання і самотворення. Стадії розвитку особистості за Е. Еріксоном.

Основні поняття: людина, особистість, індивідуальність, індивід, спрямованість, активність, мотив, інтерес, переконання, ідеал, звичка, установка, рівень домагань, самооцінка, світогляд, фрустрація, рушійні сили розвитку особистості, самосвідомість, самоконтроль, саморегуляція, самореалізація, «Я-концепція».

Тема 4. Психологія міжособистісних стосунків

Поняття про групи. Класифікація груп у психології. Міжособистісні стосунки в групах (колективах). Лідерство в групах (колективах). Рівні соціально-психологічного розвитку груп. Психологічна сумісність і конфлікт у міжособистісних стосунках. Соціометрія та референтометрія. Проблема конформізму і нонконформізму. Сприймання людьми одне одного як аспект міжособистісних стосунків.

Основні поняття: група, колектив, міжособистісні стосунки, міжособистісна привабливість, умовна, реальна, офіційна, неофіційна та референтна групи, формальна, неформальна групи, конформізм, нонконформізм, соціальна перцепція, групова ідентифікація, групова інтеграція, атракція, групова згуртованість, колективістське самовизначення.

Тема 5. Спілкування

Поняття про спілкування. Функції і форми спілкування. Засоби спілкування: мова і мовлення в психічному розвитку людини. Невербальні засоби спілкування, їхня роль у діяльності особистості. Види спілкування. Ефективність та стилі спілкування. Оволодіння навичками спілкування. Спілкування як міжособистісна взаємодія. Спілкування як міжособистісне розуміння.

Основні поняття: спілкування, комунікація, інформація, вербальне спілкування, комунікативна функція спілкування, інтерактивна функція спілкування, рефлексія, перцептивна функція спілкування, інтерпретація, стереотипізація, міжособистісне спілкування, особистісно-групове спілкування, міжгрупове спілкування, опосередковане спілкування, безпосереднє спілкування, довготривале спілкування, завершене спілкування, незавершене спілкування, педагогічне спілкування.

Тема 6. Психологічні основи діяльності людини

Діяльність як психологічна проблема. Поняття про діяльність як вияв фізичної і психічної активності. Мета і мотиви діяльності. Психологічна структура діяльності. Засоби діяльності, процес їх засвоєння. Перенесення та інтерференція навичок. Види людської діяльності, їхнє освоєння і розвиток. Творча діяльність.

Основні поняття: діяльність, активність, поведінка, потреба, мотив, мета, операція, дія, інтеріоризація, екстеріоризація, зворотна аферентація, рух, уміння, навички, вправляння, автоматизація навички, перенесення навички, інтерференція, гра, навчання, праця, спілкування, провідна діяльність, педагогічна діяльність.

Змістовний модуль 2

Пізнавальна діяльність особистості

Тема 7. Увага

Поняття про увагу. Фізіологічні механізми уваги. Структура уваги. Види і форми уваги. Властивості уваги. Функції уваги. Розвиток уваги у дітей, боротьба з неуважністю та відволіканням. Основні критерії розвинутої уваги. Розлади уваги та їх корекція у людини.

Основні поняття: увага, уважність, осередок оптимального збудження, домінанта, орієнтувальний рефлекс, взаємна індукція, мимовільна увага, довільна увага, післядовільна увага, зовнішня увага, внутрішня увага, обсяг, стійкість, зосередженість, спрямованість, концентрація, флуктуація, розподіл, переключення, коливання, розсіяність уваги.

Тема 8. Відчуття та сприймання

Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація та види відчуттів. Загальні закономірності відчуттів. Властивості відчуттів. Розвиток відчуттів у дітей. Відчуття і діяльність.

Поняття про сприймання. Фізіологічні основи сприймання. Різновиди сприймань. Властивості сприймань. Спостереження і спостережливість.

Основні поняття: відчуття, аналізатор, рецептор, контактні відчуття, дистантні відчуття, екстерорецептори, інтерорецептори, пропріорецептори, чутливість, поріг чутливості, адаптація, сенсibilізація, синестезія, контраст, індукція.

Сприймання, сприйняття, предметність, цілісність, структурність, осмисленість, константність сприймання, апперцепція, ілюзія, сприймання простору, сприймання руху, сприймання часу, конвергенція, акомодация, сикретичне сприймання.

Тема 9. Пам'ять

Поняття про пам'ять. Природа пам'яті. Теорії і закони пам'яті. Фізіологічні особливості пам'яті. Різновиди пам'яті. Процеси пам'яті. Запам'ятовування та його різновиди. Відтворення та його різновиди. Забування та його різновиди. Індивідуальні особливості пам'яті. Розвиток пам'яті у дітей.

Основні поняття: пам'ять, асоціація, запам'ятовування, збереження, відтворення, забування, впізнання, пригадування, інтерференція, персеверація, ремінісценція, амнезія, образна пам'ять, словесно-логічна пам'ять, емоційна пам'ять, рухова пам'ять, оперативна пам'ять, короткочасна пам'ять, довготривала пам'ять.

Тема 10. Мислення

Поняття про мислення. Теорії мислення, його фізіологічна основа. Соціальна природа мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення. Процес розуміння. Процес розв'язання завдань. Різновиди мислення. Індивідуальні особливості мислення. Інтелект людини за Р. Мейлі. Розвиток та формування культури мислення у дітей.

Основні поняття: мислення, розуміння, аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, конкретизація, класифікація, систематизація, судження, умовивід, поняття, проблемна ситуація, завдання, гіпотеза, наочно-дійове мислення, наочно-образне мислення, словесно-логічне мислення, самостійність, глибина, широта, гнучкість, критичність мислення.

Тема 11. Уява

Поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Фізіологічна основа уяви. Процес створення образів уяви. Різновиди уяви. Уява і особистість. Розвиток уяви у дітей.

Основні поняття: уява, довільна уява, мимовільна уява, репродуктивна уява, творча уява, мрія, фантазія, аглютинація, наголошування, гіперболізація, схематизація, типізація, ятрогенія, антиципація, алегорія, галюцинація.

Тема 12. Емоції і почуття

Поняття про емоції і почуття. Фізіологічне підґрунтя емоцій і почуттів. Функції емоцій і почуттів. Вираження емоцій і почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів. Вищі почуття. Розвиток і виховання культури емоцій і почуттів у дітей.

Основні поняття: емоції, почуття, стеничні почуття, астеничні почуття, чуттєвий тон, настрій, афекти, пристрасть, стрес, страх, тривога, сором, симпатія, гнів, радість, горе, фрустрація, моральні почуття, інтелектуальні почуття, естетичні почуття, праксичні почуття.

Тема 13. Воля

Поняття про волю. Ознаки вольової поведінки. Функції волі. Теорії волі. Довільні дії та їх особливості. Аналіз складної вольової дії. Основні якості волі. Безвілля, його причини і переборення. Розвиток та виховання вольової активності людини: позитивні та негативні вольові якості.

Основні поняття: воля, активність, мимовільна дія, довільна дія, вольове зусилля, дія, затримка, бажання, потяг, боротьба мотивів, сила волі, безвілля, абулія, апраксія.

Тема 14. Характер і темперамент

Поняття про характер. Природні і соціальні передумови формування характеру. Структура характеру. Основні риси типового характеру. Акцентуації характеру. Формування характеру.

Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Типи темпераменту. Основні властивості темпераменту. Роль темпераменту в діяльності людини.

Основні поняття: характер, структура характеру, акцентуація, акцентуація педантизму, акцентуація демонстрування, акцентуація тривожності, риси характеру, мотивація досягнень.

Темперамент, динамічність, тип вищої нервової діяльності, сила нервових процесів, екстравертність, інтровертність, сенситивність, реактивність, пластичність, ригідність, резистентність.

Тема 15. Здібності

Поняття про здібності. Структура здібностей. Різновиди здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей та їх природні передумови. Обдарованість, талант, геніальність, майстерність. Формування та розвиток здібностей.

Основні поняття: здібності, нахили, інтереси, задатки, структура здібностей, загальні здібності, спеціальні здібності, обдарованість, талант, геніальність, майстерність.

3. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: ЕКЗАМЕН

Підсумковий контроль буде проходити у формі екзамену, а також модульних контрольних робіт. Модульні контрольні роботи будуть представлені у вигляді відповіді на теоретичні питання змістовних модулів та виконання тестових завдань.

4. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Діагностика успішності навчання студентів має такі методи та засоби:

- поточний та підсумковий контроль;
- усне опитування, доповіді;
- письмові контрольні завдання;
- участь у дискусіях та обговореннях;
- індивідуальні завдання;
- самостійна робота;
- модульні контрольні роботи.

5. СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Асмолов А. ХХІ століття: психологія в століття психології / А. Асмолов // Психолог. – 2004. – Січ. (№ 1). – С. 6–8.
2. Абрамова Г. С. Общая психология : учеб. пособие для вузов / Г. С. Абрамова. – М. : Академ. проект : Фонд “Мир”, 2003. – 496 с.
3. Абульханова К. А. Психосоциальный и субъективный подходы к исследованию личности в условиях социальных изменений / К. А. Абульханова // Психол. журн. – 2007. – № 5. – С. 5–14.
4. Антошук Є. Таємниці успіхів учнів та інструкторів “Української школи ейдетиків” / Є. Антошук // Психолог. – 2007. – Лип. (№ 25/27). – Спецвип. – С. 4–6.
5. Антошук Є. Запам’ятовування людей та їх імен / Є. Антошук // Психолог. – 2006. – Квіт. (№ 13). – С. 21–24.
6. Агафов А. Ю. Подходы к изучению памяти: историко-психологический анализ / А. Ю. Агафов // Журн. прикладной психологии. – 2004. – № 6. – С. 26–28.
7. Бабулина Л. В. Субъективные и сценарные стратегии жизненного пути личности / Л. В. Бабулина // Мир психологии. – 2007. – № 1. – С. 68–78.
8. Братусь Б. С. Современный мир и психология / Б. С. Бартусь // Мир психологии. – 2005. – № 1. – С. 52–60.
9. Битянова М. Р. Социальная психология: наука, практика и образ мыслей : учеб. пособие / Битянова М. Р. – М. : Изд-во ЭКСМО–Пресс, 2001. – С. 227–376; 511–548.

10. Бутейко Н. Ю. Спілкування як взаємодія / Бутейко Н. Ю. – К. : КНЕУ, 2005. – С. 287–292.
11. Бутейко Н. Ю. Спілкування та комунікація / Бутейко Н. Ю. – К. : КНЕУ, 2005. – С. 6–12.
12. Бутейко Н. Ю. Динаміка міжособистісного конфлікту / Н. Ю. Бутейко // Комунікативна майстерність викладача: навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2005. – С. 225–236.
13. Варлій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Варлій М. Й. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 376 с.
14. Варлій М. Й. Психологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Варлій М. Й. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 288 с.
15. Веракіс А. І. Основи психології: навч. посіб. для студ. ВНЗ / А. І. Веракіс. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 416 с.
16. Восприятие и осознание // Хок Р. Р. 40 исследований, которые потрясли психологию. Секреты выдающихся экспериментов. – СПб. : Питер, 2003. – С. 54–91.
17. Гришина Н. В. Психология конфликта / Гришина Н. В. – СПб. : Питер, 2001. – 464 с.
18. Гришина Н. В. Психология жизненного пути / Н. В. Гришина // Психол. журн. – 2007. – № 5. – С. 81–88.
19. Глейтман Г. Мышление и знание. Основы психологии / Г. Глейтман, А. Фридлунд, Д. Райсберг. – СПб. : Питер, 2001. – Гл. 8. – С. 349–399.
20. Гусельцева М. С. Проблемы личности и ее исследование / М. С. Гусельцева // Вопр. психологии. – 2006. – № 3. – С. 160–163.
21. Денисюк А. С. Психологія: навч.-метод. посіб. / А. С. Денисюк, Л. В. Потапчук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т. ім. Лесі Українки, 2010. – 180 с.
22. Дружинин В. Н. Психология общих способностей / В. Н. Дружинин. – СПб. : Питер, 2002. – С. 183–199, 281–322.
23. Дубравська Д. М. Відчуття / Д. М. Дубравська // Основи психології. – Л. : Світ, 2001. – С. 76–91.
24. Дубравська Д. М. Сприймання / Д. М. Дубравська // Основи психології. – Л. : Світ, 2001. – С. 92–102.
25. Загальна психологія : Підруч. для студ. ВНЗ / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 702 с.
26. Загальна психологія : Практикум : Навч. посіб. для студ. ВНЗ / С. О. Ставицька, О. В. Темрук. – К. : Каравела, 2006. – 280 с.
27. Зимбардо Ф. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. – СПб. : Питер, 2000. – С. 71–80.
28. Иванова О. Гендерні особливості запам'ятовування і відтворення текстів / О. Иванова // Соціальна психологія : наук. журн. нац. пед. ун-ту. ім. М. Драгоманова. – 2008. – № 2. – С. 89–101.
29. Иванников В. Психология – наука о законах психики / В. Иванников // Популярная психология / сост. В. В. Мироненко. – М. : Наука, 1990. – С. 6–10.

30. Ильин Е. П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2002. – 544 с. (Серия “Мастера психологии”).
31. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2000. – С. 205–215.
32. Климов Е. А. Основы психологии : учеб. для студ. вузов / Е. А. Климов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 462 с.
33. Климов Е. А. Психология в XXI веке / Е. А. Климов // Вопр. психологии. – 2003. – № 35. – С. 135–141.
34. Колесник Л. Л. Особистісні домагання як фактор формування життєвих цілей / Л. Л. Колесник // Практ. психологія та соц. робота. – 2007. – № 3. – С. 68–71.
35. Кордунова Н. О. Геронтопсихологія: матеріали для проведення психодіагностичного дослідження з людьми похилого віку. Методичні рекомендації до практичних та лабораторних занять / Наталія Олександрівна Кордунова. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 140 с.
36. Кордунова Н. О. Звички та їх формування у дошкільників: навч. посіб. / Н. О. Кордунова, А. С. Денисюк. – Луцьк: РВВ „Вежа” Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, 2006. – 156 с.
37. Кордунова Н. О. Психолого-педагогічний практикум для вчителів / Н. О. Кордунова. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. – 72 с.
38. Крайг Г. Психология развития / Г. Крайг. – СПб. : Питер, 2002. – С. 13–56.
39. Куница В. Н. Межличностное общение : учеб. для вузов / В. Н. Куница, Н. В. Казаринова, В. М. Погольша. – СПб. : Питер, 2002. – 544 с.
40. Лемешев О. Г. О структуре внимания / О. Г. Лемешев // Психология и соционика межличностных отношений. – 2006. – № 4. – С. 14–21.
41. Либин А. В. Дифференциальная психология / А. В. Либин. – М. : Смысл, 2000. – С. 424–428.
42. Лисянська Т. М. Онтогенетичні підходи у психології мислення / Т. М. Лисянська // Нац. пед. ін-т ім. М. Драгоманова. Наукові записки – Вип. 41. – К., 2001. – С. 105–108.
43. Макарова Л. І. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. І. Макарова. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 112 с.
44. Макеева Л. Життєвий шлях особистості / Л. Макеева // Психолог. – 2004. – Трав. (№18). – С. 2–6.
45. Маклаков А. Г. Общая психология: учеб. для студ. вузов / А. Г. Маклаков. – СПб. : Питер, 2005. – 582 с.
46. Максименко С. Д. Загальна психологія / С. Д. Максименко, В. О. Соловієнко. – К. : МАУП, 2000. – 256 с.
47. Максименко С. Д. Общая психология / С. Д. Максименко. – М. : “Реал-бук” ; К. : “Ваклер”, 1999. – 528 с.

48. Максименко С. Д. Методи дослідження / Максименко С. Д. // Психологічна газета. – 2004. – Січ. (№ 1). – С. 4–7.

49. Максименко С. Д. Особистість : прогноз розвитку і життєвий шлях особистості / С. Д. Максименко // Психолог. – 2006. – № 7. – С. 5–10.

50. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / С. Д. Максименко. – К. : Центр навч. л-ри, 2008. – 272 с.

51. Маркин Н. В. Личность в категориальном ряду: индивид, субъект, личность, индивидуальность / Н. В. Маркин // Мир психологии. – 2007. – № 1. – С. 45–54.

52. Мегель В. В. О стилях мышления / В. В. Мегель // Менеджмент и кадры: психология управления, соционика и социология: Междунар. науч.-практ. журн. – 2007. – № 12. – С. 29–35.

53. Меньшикова Г. Я. Зрительные иллюзии как способ исследования светлоты поверхности / Г. Я. Меньшикова // Вестн. МГУ. – Серия 14. – Психология. – 2006. – № 4. – С. 3–9.

54. Мышление и рассуждение // Психология, комплексный подход / под ред. М. Айзенка. – Минск : Образование, 2002. – С. 234–259.

55. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посіб. / П. А. М'ясоїд. – К. : Вища школа, 2001. – 487 с.

56. Наконечна О. В. Конфліктність та конфліктостійкість як риси особистості / О. В. Наконечна // Вісник Нац. техн. ун-ту України. Філософія. Психологія. Педагогіка : Зб. наук. пр. – К., 2002. – № 3. – С. 137–140.

57. Немов Р. С. Психология . В 3-х кн. – Кн. 1. : Общие основы психологии : учеб. для студ. высш. уч. заведений / Р. С. Немов. – М. : ВЛАДОС, 2006. – 688 с.

58. Орбан-Лембрик Л. До питання про міжгрупові конфлікти й упередження / Л. Орбан-Лембрик // Соціальна психологія. – 2007. – № 3. – С. 3–17.

59. Орлов А. Б. Психология личности и сущности человека: учеб. пособие для студ. вузов / А. Б. Орлов. – М. : Академия, 2002. – 272 с.

60. Палеха Ю. І. Основи психології та педагогіки / Ю. І. Палеха. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 164 с.

61. Папуш М. Психотехника экзистенциального выбора / М. Папуш. – М. : Ин-т Общегуманитарных исследований, 2001. – 544 с.

62. Потреби та мотиви діяльності // Основи психології / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 2002. – 632 с.

63. Практикум по психологии личности / О. П. Елисеев. – СПб. : Питер, 2003. – 512 с.

64. Пророк Н. В. Ціннісно-мотиваційні передумови активного вирішення життєвих проблем / Н. В. Пророк // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 12. – С. 59–61.

65. Психология личности / Дж. Капрара, Д. Сервон. – СПб. : Питер, 2003. – 640 с. (Сер. “Мастера психологии”).

66. Психология личности: тесты, опросники, методики / сост. Н. В. Кирщева, Н. В. Рябчикова – Геликон. – М. : Знание, 1995. – 242 с.
67. Психология самосознания. Хрестоматия. – Самара : Изд. дом “БАХРАХ – М”, 2003. – 672 с
68. Сапогова В. В. Задачи по общей психологии / В. В. Сапогова. – М. : Аспект Пресс, 2001. – С. 301–327.
69. Самойлов А. Е. Психология мышления как империческая наука / А. Е. Самойлов // Практична психологія і соціальна робота: наук-практ. та освітньо-метод. журн. / Засн. компанія “СОЦІС”. – 2008. – № 1. – С. 2–9.
70. Семенова А. В. Основы психологии і педагогіки / А. В. Семенова. – К. : Знання, 2006. – 320 с.
71. Серьожникова Р. К. Основы психологии і педагогіки / Р. К. Серьожникова. – К. : Центр навч. л-ри, 2003. – 242 с.
72. Симоненко С. Стратегіально-семантичний підхід до вивчення природи та механізмів візуального мислення / С. Симоненко // Психологія і суспільство. – 2007. – № 3. – С. 73–91.
73. Сперлинг А. П. Психология / А. П. Сперлинг. – Минск : Попурри, 2002. – 431 с.
74. Статінова Н. П. Основы психологии і педагогіки / Н. П. Статінова, Г. П. Сень. – К. : ВЦ КНТЕУ, 2002. – 345 с.
75. Степанов О. М. Основы психологии і педагогіки / О. М. Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 480 с.
76. Степанов О. М. Психологічна енциклопедія / О. М. Степанов. – К. : „Академвидав”, 2006. – 424 с.
77. Стюарт-Гамильтон Я. Что такое психология / Я. Стюарт-Гамильтон. – СПб. : Питер, 2002. – С. 47–70.
78. Рибалка В. В. Індивід та особистість у психологічній теорії часу Б. Й. Цуканова / В. В. Рибалка // Практична психологія та соціальна робота : наук. практ. та освітньо- метод. журн. / Засн. компанія “СОЦІС”. – 2008. – С. 1–18.
79. Узнадзе Д. Н. Общая психология / Д. Н. Узнадзе. – СПб. : Питер, 2004. – 412 с.
80. Халперн Д. Психология критического мышления / Д. Халперн. – СПб. : Изд-во “Питер”, 2000. – С. 448–479. – (Серия «Мастера психологии»).
81. Хорни К. Самоанализ / К. Хорни. – М. : Изд-во ЭКСМО – Пресс, 2002. – 448 с. – (Серия “Психологическая коллекция”).
82. Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб. : Питер, 2002. – 608 с.
83. Цимбалюк І. М. Психологія / І. М. Цимбалюк. – К. : Професіонал, 2004. – 216 с.
84. Циба В. Алгоритм життєвого шляху успішної особистості / В. Циба // Соціальна психологія. – 2006. – № 2. – С. 3–15.
85. Чаркова М. Н. Особенности развития свойств внимания под влиянием мотивации / М. Н. Чаркова // Психологическая наука и образование. – 2003. – № 2. – С. 26–33.

86. Чернова Т. Резервні можливості уяви та образного мислення / Т. Чернова // Психолог. – 2004. – Лист. (№42). – С. 19–21.

87. Чайковская М. Г. Субъективное восприятие формы и цвета / М. Г. Чайковская // Психология и соционика межличностных отношений. – 2007. – № 2. – С. 5–7.

88. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник / В. Б. Шапар. – Х. : Прапор, 2007. – 640 с.

Навчально-методичне видання

Кордунова Наталія Олександрівна

Психологія

Програма

нормативної навчальної дисципліни

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку 25.02. 2015. Формат 60x84 / 16.

Ум. друк. арк. 1. Зам. № 614. Тираж 50.

Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк офсетний.

Друк ПП Іванюк В. П. 43021 м. Луцьк, вул. Винниченка, 65.

Свідоцтво Держкомінформу України

ВЛн № 31 від 04.02.2004 р.